

Výzva za rozumný a efektivní rozvoj bioplynového sektoru

9.4.2026 - | Akademie věd České republiky

Vážení představitelé vlády, vážení zákonodárci, zástupci energetického sektoru, česká energetika prochází nejzásadnější proměnou ve své moderní historii. V této souvislosti se bioplynové stanice (BPS) ocitají na křižovatce. Jako signatáři této výzvy jsme přesvědčeni, že bioplyn je svým silným multiplikačním efektem a přínosem ke zvýšení resilience v současné době nejvšestrannějším pilířem naší energetické bezpečnosti a cirkulární ekonomiky.

Bioplyn a biometan představují dva vzájemně provázané způsoby využití biologických zdrojů energie. Každý z nich má odlišnou funkci v energetickém systému a jejich rozvoj by měl být posuzován podle konkrétního přínosu z hlediska emisí, účinnosti, flexibility a využití infrastruktury.

V současné době lze pozorovat posun směrem k podpoře výroby biometanu. Rozvoj biometanu podporujeme a uznáváme jeho nezastupitelnou roli při dekarbonizaci průmyslu, vytápění, dopravy a také při celkovém snižování energetické závislosti na importovaných fosilních palivech. Biometan však není řešením pro část stávajících provozů. Rozvoj biometanu na úkor kogenerační výroby elektřiny a tepla z bioplynu považujeme za krok, který v konečném důsledku poškodí jak bioplynový sektor, tak i české zemědělství, energetiku i životní prostředí. Skutečně racionální energetická politika musí být vyvážená.

Proto Vás vyzýváme k podpoře rozvoje bioplynového sektoru, který se opírá o tyto klíčové pilíře:

- **Strategická diverzifikace:** Výroba biometanu je zásadní pro snižování závislosti na dovozu zemního plynu. Biometan společně s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla dokáže výrazně zvýšit resilienci, ať z pohledu distribučního území tak komunity venkova. Naším cílem je vyvážený model: přibližně polovina sektoru by měla projít transformací na biometan tam, kde to logisticky a energeticky dává smysl. Druhá polovina stávajících bioplynových stanic musí zůstat zaměřena na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla. Tato výroba tvoří základ lokální energetické stability.
- **Modernizace směrem k vysoké flexibilitě:** Úpravou provozní podpory by bylo možné provozovatele motivovat k přechodu od stálého provozu bez ohledu na potřeby sítě směrem k vysoce flexibilní výrobě dle požadavků sítě a trhu. Bioplynová stanice budoucnosti může fungovat jako baterie, včetně sezónní regulace: akumulovat energii ve formě bioplynu a z něj vyrábět maximum elektřiny v době nedostatku v síti (kdy nesvítlí slunce a nefouká vítr). Zároveň je nutné podpořit maximální využití tepla pro vytápění obcí, okolních provozoven či výrobních provozů.
- **Nové peníze do oběhu a příležitost pro venkov:** Prioritou rozvoje sektoru musí být výstavba nových projektů a rozvoj stávajících. Jde hlavně o nové biometanové stanice, navýšení instalovaného výkonu pro flexibilitu u těch současných provozů, které nebudou v rozporu s ochranou životního prostředí a výstavbu malých zemědělských bioplynových stanic o velikosti do 0,5, max. 1,0 MW pro využití lokálně dostupné biomasy. Tyto zdroje představují odklonění peněz, které mizí za hranicemi za nákup fosilních paliv do venkovského prostoru, pro který je to nový zdroj příjmů. Vznikají tak kvalifikovaná pracovní místa přímo v regionech a umožňují efektivní zpracování lokálních surovin bez nutnosti dálkové dopravy. Je to cesta k naplnění

potenciálu výroby „energie za humny“, která zvyšuje odolnost naší ekonomiky, energetiky a posiluje funkce venkova.

- **Nezastupitelný přínos pro životní prostředí:** Bioplynový sektor je klíčem k naplňování klimatických cílů. Uzavřený cyklus nakládání s digestátem a kejdou v rámci BPS dramaticky snižuje emise metanu a čpavku z chovů hospodářských zvířat. BPS dále nabízí možnost využití bioodpadu z domácností a dalších obtížně využitelných odpadů. Produkce kvalitního digestátu navíc vrací organickou hmotu, živiny a mikroprvky do půdy, což je naprosto zásadní pro retenci vody v krajině a obnovu půdní úrodnosti, která je na některých místech poškozena nevhodným způsobem hospodaření a obecně je ohrožena vlivem klimatických změn. Náhradou minerálních hnojiv digestátem dochází k významné úspoře fosilních paliv a emisí.
- **Zvýšení resilience pro zemědělství:** Bioplyn přináší další opěrnou nohu do zemědělské činnosti. Využívá biomasu, která je jen lokálně využitelná anebo tržně neuplatnitelná (krycí plodiny, meziplodiny). Zajišťuje odbyt produkce biomasy z části osevní plochy a tím umožňuje pestřejší osevní postup. Poskytuje dostupnou energii pro zemědělské provozy a vytváří synergie mezi rostlinnou a živočišnou výrobou. Digestát také dokáže nahradit velkou část minerálních hnojiv.

Žádáme proto Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo zemědělství, aby při tvorbě legislativy a dotačních titulů zohlednily, že jsou bioplynové stanice multifunkčními decentralizovanými elektrárnami, teplárnami a ekologickými provozy v jednom. Odklon od podpory výroby elektřiny z bioplynu by vedl ke ztrátě cenných říditelných zdrojů, které dnes stabilizují naši rozvodnou síť a poskytují dostupné teplo pro lokální využití.

Nepromarněme šanci přinést venkovu nové ekonomické příležitosti a zajistit Česku energetiku, která stojí na více pevných nohách. Budeme společně prosazovat takové podmínky, které umožní bioplynovým stanicím hrát roli moderních energetických uzlů, schopných dodávat energii v takové formě, jakou společnost právě v daný okamžik nejvíce potřebuje.

S úctou,

sdružení CZ Biom

Asociace soukromého zemědělství ČR

Agrární komora ČR

Komora OZE

Svaz moderní energetiky

sdružení COGEN Czech

<https://www.akcr.cz/txt/vyzva-za-rozumny-a-efektivni-rozvoj-bioplynoveho-sektoru-9-4-2026>